

Izhaja vsaki dan
 radi ob ne delah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/4 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnjša vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Benjamini avstrijske vlade.

Spisal dr. Otokar Rybář.

Pod naslovom „i Benjamini del Governo“ je prinesel „Piccolo“ članek, v katerem se bavi z mojim govorom o volilni reformi. Najbolj se ga zbudle številke, s katerimi sem dokazal z matematično natančnostjo, da so Italijani res najbolj favorizirani narod v Avstriji.

Proti tej trditvi, proti sumu, da je vlada v volni reformi res favorizirala Lahe, protestuje „Piccolo“ najodločneje, a ta svoj protest podpira z izjavo ministra Gautscha, ki ravno vsebuje očito in nedvoumno priznanje, da je vlada namenoma favorizirala narode ki so bili tudi do sedaj privilegirani t. j. Nemci in Italijane. „Piccolo“ navaja namreč Gutschevo izjavo, da se je vlada le glede oseb držala enakosti volilne pravice, ne pa glede narodov in da je odmerila število poslancev, ne v razmerju števila posamičnih narodnosti, temveč z ozirom na njihovo zgodovinsko pozicijo, na veliko razliko njihovega gospodarskega razvika, njihove davčne moči in njihove važnosti za državo.

S tem načelom, ki je ravno nasprotje načelu enakosti, je hotel bar. Gautsch opravičiti privilegirano pozicijo, ki jo je v svoji volilni reformi odkazal Nemcem in Lahom. To skrajno krivično načelo je nalezlo v zbornici na najostrejši odpor s strani vseh slovanskih zastopnikov ter je gotovo značilno, da mora isti „Piccolo“, ki ne le da taji vsako vladno favoriziranje, ampak celo toži o vladnih krivicah na škodo Lahov, klicati na pomoč ono, od njega zasmehovano vlado, da vsaj navidezno opraviči očito preveliko število laških mandatov.

Taki so vedno ti laški mogotci! Najprej javkajo in tožijo, kake krivice se jim godé, kako jih avstrijska vlada zatira, a čim si jim dokazal, da se jim ne samo ne godi nobena krivica, temveč da uživajo več privilegijev, nego katerisibodi avstrijski narod, takoj se ti zatekajo pod varno okrilje za njih tako ljubeznjive vlade in jo z vzdignjenimi rokami prosijo, naj jim varuje njihove lepe privilegije, brez katerih se ne morejo obraniti hudobnih Slovanov.

Kako krivično v vsakem oziru pa je ono Gautschevo načelo, ki se ga Italijani krčevito oprijemljejo kakor potapljačji vsake bilke, je jasno za vsacega logično mislečega.

Ako namreč zgodovinske pravice (plemstvo), viša omika in večja davčna moč ne dajejo posamičniku v volilni reformi nikake večje volilne pravice, nego najrevnejšemu proletarcu in velja torej na pr. glas najbogatejšega aristokrata, kneza Švarcemberka, ravno toliko kakor glas njegovega zadnjega pastirja,

potem te lastnosti tudi posamičnim socialnim skupinam in seveda tudi posameznim narodom ne morejo in ne smejo dajati posebnih privilegijev in večje volilne pravice.

Ti privilegiji, dani posamičnim narodom, so za druge narode celo bolj krivični, nego so bili volilni privilegiji izvestnih stanov in socialnih razredov, kajti, dočim je bilo ob sistemu zastopanja interesov tudi zatiranim narodom možno z napredujočim gospodarskim razvojem in s probujajočo narodno zavestjo priti do zastopstva tudi v kurijah prilegiranih stanov (tako so Čehi polagoma pridobili prej nemške mandate trgovskih zbornic in velikega posestva), so v volilni reformi za postavljeni slovanski narodi za nedogleden čas obsojeni na slabše zastopanje nasproti nemški in laški narodnosti, ker ostanejo tem poslednjim zagotovljeni njihovi privilegirani volilni okrajji, če tudi bi davčna moč slovanskih narodov za mnogo prekašala gospodarsko važnost neslovanskih narodov.

Ako pa je to načelo že na sploh zelo krivično, je vporaba istega na razmerje mej Italijani in Jugoslavlani naravnost neopravičljiva.

Na posebno gospodarsko premoč se Lah nasproti Jugoslavlani ne morejo sklicevati, kajti, dočim najmočnejši (v davčnem oziru) poljedelski laški okraj, to je červinjski, plačuje izravnih davkov (brez osebne dohodarine) K 214.009:18, plačujejo najmočnejši slovenski okrajji: Laški trg na Štajerskem K 284.642:17, Ptuj K 362.162:51, Idrija K 182.763:14, in hrvatski okrajji: Volosko K 242.761:03.

In tudi v mestih ne zastajajo Jugoslavlani. Nasproti Gorici (ki pa je za dobro tretjino slovenska) s K 868.697:90 in Pulju (ki gotovo tudi ni čisto laškomesto) s K 461.59:16 izravnega davka, stoji slovenska Ljubljana s K 1.253.540:08, torej skoraj ravno toliko kolikor prejo menjenimi mesti skupaj.

Kar se pa tiče Trsta s K 6.280.815:82 izravnega davka, je znano, da je tudi tu veliko slovenskega prebivalstva in da je tu se-dež mnogih državnih uradov, zasebnih podjetij in izlasti akcijskih družb, ki so po zelo velikem delu v nelaških rokah.

Ne ostaja torej Lahom družega, nego tista toliko opevana dvatisočletna kultura, na katero edino se je skliceval tudi dr. Mrach. Jaz gotovo ne mislim odrekati občudovanja staroslavni latinski kulturi, ali sklicevanje na to kulturo s strani avstrijskih Italijanov je enako bahanju jetičnega potomca kake staroplemiške rodovine s služami, ki si jih je morda stekel njegov junaki praded v križarskih vojnah. V čem se pa vendar pokazuje ta viša kultura naših

primorskih Italijanov? Ali res misli „Piccolo“ da stojijo furlanski koloni na viši kulturni stopnji, nego naši vipavski in kraški kmetje? In meni-li on, da laški bumbari v Vodnjanu nadkrikujejo glede inteligencije in kulture hrvaške Kastavce in našega kranjskega ali spodnještajerskega kmeta?!

Kar se pa mestne inteligencije tiče, naj mi pove „Piccolo“, v čem obstoji n. pr. viša kultura laškega uradnika nasproti slovenskemu: morda v tem da Slovenec govori in piše vsaj tri jezike, mejtem ko Lah še svoje materinščine pravilno pisatine zna?!! Tudi Lahi bodo morali enkrat opustiti tisto bahanje z višo kulturo. Dandanašnji, ko so srednje in višje šole po vsej Avstriji vrejene po enem in istem učnem načrtu, ko so znanstvene pridobitve razsvitlenih duhov svoji na inteligencije vseh narodov, je sklicevanje na starejšo kulturo smešna igrača in to tim smešnejša, čim manje lastna produktivnost na znanstvenem in leposlovnem polju odgovarja slavni minulosti. V minolem stoletju so dali avstrijski Italijani le enega res velikega književnika, namreč Tommasea, in še ta je bil — Hrvat!! Tako sklicevanje pa je naravnost nedopustno v volilnem redu, ki naj bo sezidan na demokratični podlagi. Privilegiji, opirajoči se na rojstvo, na stan in na bogatstvo, morajo izginiti ne samo glede posamičnikov, temveč tudi glede narodov, kajti to odgovarja ne le duhu modernega časa, temveč tudi našim državnim osnovnim zakonom.

Enaka volilna pravica mora res biti enaka, ako nočemo, da se boj proti privilegijem še bolj poojstri.

„Piccolo“ meni, da me je popolnoma pobil, ko dokazuje, da so tudi Jugoslavlani dobili tri mandate več nego jim gre po razmerju števila prebivalstva, ter me pozivlje, naj se v imenu Slovencev in Hrvatov odrečem mandatom, ker potem šele bom mogel zahtevati od Lahov, naj se ne smatrajo prikrašanimi po volilni reformi.

Ljubi „Piccolo“ je tu zopet pokazal, da je slab računar in da pozablja takoj na vse zakone logike, kadar brani privilegirano pozicijo Lahov.

Pred vsem moram namreč konstatirati, da je po zadnjem ljudskem štetju 1,192.780 Slovencev in 711.380 Srbov in Hrvatov, skupaj torej 1,904.160. Ker prihaja povprečno po en mandat na 51.765 prebivalcev, bi morali vdobiti Jugoslavlani vsaj 36 mandator in ne samo 35, kakor jih daje volilna reforma. Po pravičnem razdeljevanju mandator gre torej Jugoslavlani celó še en mandat več, ne pa da bi se morali odreči trem.

činko in obnemel od groze. Mučil se je tako dolgo časa, ali mej tem je ponehal tudi tisti hrup in vse je potihnilo, Grga se je pomiril in čakal, kaj bo dalje.

Kmalu na to so se odprle na tiho vrata sobe.

Kdo je? je zagrmel Grga s postelje ves preplašen.

Jaz sem, gospodar, se je oglasila Dora v bližini.

Kam si pobegnila, satan stari! se je zadr. Grga nanjo. Kadar te najbolj potrebujem, bežiš od tu. Oh, zakaj ne morem poskočiti po konci, da vas podavim vseh, tebe in vse to nezvesto služabništvo.

Ah, odpusti gospodar! je prosila stari. To ni sala, kar se je zunaj godilo. In tudi kdo drugi hrabreji bi bežal od tega zla, in kako ne bi jaz, slaba in stara žena. Pomisli, dragi gospod, kakih trinajst dvorov kanoniških in prebendarskih so zažgale in razrušile te griske zveri, ubile več ljudi, ali jih ranile, in nekatere so vzele celo seboj in jih kakor sužnje odvele na Grič. In vse to jim še ni bilo dovolj — udarili so tudi na sam škofovski dvor, nu, škofova četa jih je pošteno vsprejela in umaknila so se; ali potem so se vrgli na cerkev sv. Kralja, da bi jo oplenili in opustošili. Ali vrata so bila zaprta in niso mogli notri. Ali zato so vrgli stotine strel v cerkev skozi okna, ti brezbožniki in svetoskrunci, in potem šele so odšli na Grič. Uh, to so peklenske hudobe v človeški podobi, a ti me še kregaš in psuješ, ker sem bežala pred njimi! Kako naj bi ne bežala, ko je ves Kapitelj razbežal na vse

Z druge strani pa so Lah še vedno in celo tudi po „Piccolovem“ računu nerazmerno favorizirani. Lahov se je naštel v vsej monarhiji 727.102. Jemljem to številko, kakor je navedena v uradni statistiki in se niti ne oziram na naravnost gorostasni neresnice ljudskega štetja, ki izkazuje na pr. v vsem sodnem okraju bujskem le približno 300 Slovanov (!) in 19.200 talijanov!

Po gorinavedeni razmerni številki bi imeli torej Lahi pravico do 14 mandatov, dočim jih po vladni milosti vdobijo 18.

In vendar se čutijo prikrašanim in tožijo o krivicah!

Iz delegacije.

Prestolni govor.

Predvčerajšnjim je cesar vsprejel člene delegacij in je na nagovor predsednikov odgovoril tako le:

„Zagotovila zveste udanosti, ki ste jih naslovili na-me, me navdajajo iskrenim zadovoljstvom in izrekam vam za to svojo pri-srčno zahvalo.“

Naši odnošaji do vseh vnanjih držav so ohranili v tej daljši dobi, ki je minola od zadnjega zasedanja delegacij, svoj povsem prijateljski značaj.

Globokim ogorčenjem me je napolnila grozna nakana proti veličanstvu kralja in kraljice španske in zahvaljujem dobro previdnost, ki je odvrnila resnejo nevarnost od presvetle mlade dvojice.

Zveza z nemško državo, sklenjena pred četrtsotletjem, se izkazuje zbog svojega defenzivnega in konservativnega označja slej ko prej kakor dragoceno poročstvo miru, ki je hočemo vzdrževati in negovati s posebno skrbjo.

V obisku, ki mi ga je napravilo pred malo dnevi njegovo velič. cesar Viljem, se je pokazalo razmerje najinega tesnega prijateljstva.

Istotako polni zaupanja so odnošaji do našega drugega zaveznika, kraljestva Italije, s katerim smo v razveseljivem soglasju glede stvari, ki se nas skupno tikajo.

Sporazumljenje z rusko državo, ki je z nami v tesnem prijateljstvu, določeno v namen, da se na balkanskem poluotoku vstvarijo urejeni odnošaji, obstaja dalje v polni moči in je prineslo dobrih sadov. Če tudi položaj v onih krajih še vedno kaže mnoge pomanjkljivosti, se je vendar ne-utajljivo zboljšal in pred vsem se je posrečilo odvrniti resnejše komplikacije.

Težki boj med Rusijo in Japonsko se je v naše veliko veselje in po zaslugi nesebičnega posredovanja gospoda predsednika Zjedinenih držav, končal s sklepom miru, ki je časten za oba dela.

strani? Pravo čudo je, da so tvojemu dvoru prizanesli, ko dobro veš, da ti niso prijatelji, in da te imajo že dolgo črno zapisanega.

Tudi sam se čudim temu temu, ko čujem sedaj, kaj se je dogodilo — je rekel Grga. Sam Bog me je obvaroval!

V slepi svoji jezi proti kanonikom in duhovnikom so Gričani res pozabili na svojega davnega sovražnika, od čegar strani so v prejšnjih letih pretrpeli največ hudega. Vrh tega je stal Grgin dvor bolj v stran ter jim ni pal v oči. Ko so se Gričani povrnili med svoje zidine, prišlo jim je na um, da vržejo nekoliko bombard na kapiteljsko stran v znak zmage. Stojeci na mestnem zidu so gledali z nekim zadovoljstvom na porušene kanoniške in prebendarske hiše. Tedaj se je hkratu nekdo oglašil.

Glej, glej! Dvor Grga Prislina stoji cel. Kako smo mogli pozabiti tega malopridneža?

Vrzmimo nekoliko bombard! je zaklical drugi.

Kar so rekli, so tudi storili takoj. Vrgli so bombard proti Grginem dvoru. Dobro so pomerili, kajti bombard je udarila v hišno streho.

Kaj je to? je zaklical Grga. Daj, pogledj. Dora, da-li niso bombe?!

Takoj na to je udarila še druga bombard v strop nad posteljo županovo.

Res, bombe so! je zaklical župan Grga z grozo. — Pokličj ljudj, Dora, da me ponesejo iz hiše, da ne zgorim živ!

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — Š.

Mej tem, ko so Gričani plenili po Kapitelju in zažigali kanoniške in prebendarske hiše, ležal je Grga Prislin neprestano bolan na svoji postelji. Ko je čul od zunaj grozni krik in vrišč, je privzdignil glavo in vprašal: Kaj je to, Dora?

— Sama ne vem, gospodar! Bo nekaka pokora.

Eden slug je priletel v sobo in je nanzanil ves zasoplen, da so Gričani udarili na Kapitelj z veliko silo.

— Gorje — je rekel Grga — sedaj mi je odzvonilo. Gotovo pridejo k meni, me oropajo in ubijejo.

Gorje! Kaj bo pa z menoj? je začela javkati stara služkinja.

— K vragu, kaj klepečeš, stara copernica! je zaklical Grga. Kaj bi neki delali s teboj — k večemu, da te kdo z nogu pahne na smetišče. Nisi ne mlada, ne bogata, kate-rega vraga se torej bojiš?

— Uh, uh! je javkala stara služkinja dalje — to so brezbožni ljudje, ti Gričani, pravi Luciferi... Ne, ne, nočem, da bi me tu zalotili, jaz grem.

— Kam hočeš, strela naj te udari! je zakričal Grga. Mari me hočeš pustiti tu samega?

— Sluge so doli, naj te čuvajo oni! je rekla stara in se umaknila od vrat.

— Stoj, ako veruješ v Boga!... je zakričal Grga... Zastonj... Dora je odšla. — Prokleti stvar! se je hudoval Grga dalje — da bi vsaj kakoga slugo poslala k meni. Prav nikogar ni poleg mene... Nikogar!...

Sedaj je začel klicati pod glasom svoje sluge. Nikdo se ni oglašil. Sluge so vsi pobegnili iz Grginega dvora, ko so doznali, da Gričani paljo in rušijo kanoniške hiše, in ubijajo celo njihovo družino. Zakaj naj bi mi tu ostali? — so govorili med seboj — da nas še pobijejo ti kramarji. — Tu je Grga, naj le žnjim izvrše račune, mi pa bežimo!

In zapustili so svojega gospodarja in niti vrat niso zaprli njegovega dvora.

Grga je poslušal napeto in je že v bližini čul grozen krik. Srce mu je trepetalo od strahu kakor list na topoli. Ha! sedaj mi udrejo v dvor, pa me bodo mučili in me ubijejo ter odnesejo vse moje blago. Uh! Ali kmalo se je hrup oddaljil tja proti škofovi strani. Grgi je odleglo. Le od daleč je čul nejasen šum, podobno bučenju viharja, ali to je bilo daleč. Začel je klicati iznova Doro in sluge. Nobenega glasu od nikjer. Malopridneži! Prokleti malopridneži! — je psoval Grga v strahu in jezi. Zapustili so me samega kakor psa. Nikdo me ne čuje, nikdo ne ve za-me. Še od lakote bi mogel poginiti... In stresel se je od groze na lastnih svojih besedah. Spomnil se je na Pavišo in Gon-

Vprašanje odpreta Maroka v gospodarskem pogledu, in deleža, ki naj bi ga imele na tem evropske države, je grozilo v minolemu letu z resnimi zapletjaji. Razveseljivo je pa, da se je na konferenci, sklicani v Algeiras v namen poravnanja diferenc, posrečilo najti vsestransko zadovoljivo rešitev, k čemer je po nemalem delu pripomoglo naše posredovalno delovanje.

Kakor doslej bo tudi odslej ohranitev miru za Evropo in pred vsem za našo monarhijo vodilna misel naše zunanje politike.

Moja vojna uprava ostaja glede tekočih potrebščin za vzdrževanje vojske in vojne mornarice v mejah lanskega dovoljenja.

Za hitrejšo in neodložljivo nabavo orožja in vojnega materiala, potem za hitrejšo izvedenje gradnje ladij in oboroženje istih se zahtevajo delni zneski primerno programu.

Stalni napredek v okupacijskih deželah ni prenehal tudi v minolemu letu. Vazne reforme na vseh poljih uprave ali se že vrše, ali se pripravljajo. Pojavljajo pa se tudi mnogokateri težave modernega razvoja, kakor je bil n. pr. ravnokar dovršeni čez mnoga industrijska območja raztezajoči se delavski štrajk. Železniška črta, ki spaja Serajevo s srbsko in turško mejo na jugovzhodu, je dovršena in bo dne 1. julija izročena obratu.

Priporočevaje dosle vam predloge vaši patriotični gorečnosti in vaši izkušeni razsodnosti, kličem vam prisrčen „dobro došli“.

Iz ekspozé-ja ministra za zunanje stvari grofa Goluchowskega.

V včerajšnji seji odséka za zunanje stvari v avstrijski delegaciji je podal grof Goluchowski svoj običajni ekspozé. Ta spis je tako razsežen, da se moramo mi omejiti le na nekatere momente, bolj zanimive za naše občinstvo. V obébi bi rekli, da je ta ekspozé gostobesedna, v podrobnosti spušajoča se parafraza prestolnega govora, ki ga priobčujemo. Vodilna misel tega ekspozéja je: mirovna politika monarhije sloni na trozvezi in na prijateljskem odnosu do Rusije. Citatelji naj pazijo, in videli bodo, da ekspozé rabi prav iste fraze — sosebno glede sporazumljenja z Rusijo — kakor jih rabi prestolni govor.

O dobi, ki je minola od zadnjega zasedanja delegacij, pravi minister, da je zapustila za seboj globoke sledi. Politični horizont je opetovano potemnel ter je vzbujal mnoge skrbi. Če pa vendar more monarhija z mirno zaupnostjo gledati v bodočnost, je to pripisati na eni strani trajnemu in marljivemu gojenju prijateljskih odnosov do vseh zunanjih držav, na drugi strani pa zaupanju, ki je je povsodi vzbujala odkrita, lojalna in od iskrenega miroljubja vodjena politika. V tesni zvezi z zavezniki, oprti na intimno razmerje z Rusijo, uživajoči simpatije vseh družin vlasti, smo mogli neprestano zasledovati cilje svoje politike ter varovanje svojih interesov obdajati s tistimi garancijami, ki morejo zagotoviti nekajen napredek na poti, ki smo jo nastopili.

V znamenju zaupnega soglasja so prej ko slej naši odnosi do Nemčije. Ta že četrtoletja obstoječi politični zistem ni le v našem interesu, ampak je tudi za ves evropski kontinent eminentno poročstvo miru.

Istotako zadovoljivo je naše razmerje do Italije. Je sicer neodgovornih krogov, ki bi hoteli kaliti to razmerje in sejati nemir. Ali ti poskusi se razbijajo ob obojestransko pošteno prizadevanje, da se navstala nesporazumljenja hitro odpravljajo. Ekspozé hvali lojalno vedenje kraljevske italijanske vlade.

K temu trdnemu podzidju se priklaplja sporazumljenje z Rusijo glede postopanja z vprašanji v bližnjem Orijentu, sporazumljenje, ki je doneslo že mnogo dobrih sadov in ki obljubljuje — po dosedanjih izkušnjah —, da bo dobro služilo splošnim mirovnim interesom. Na podlagi tega sporazumljenja uvedena reformna akcija v Turčiji je v polnem razvoju in dopušča nado, da dovede do vidnih uspehov vzlic tendencioznim prizadevanjem zavidnih kritikov. Ko smo nastopili to pot, nas je vodilo prepričanje, da je ni boljše poti, da se prepričajo resne nevarnosti, ki žugajo iz položaja v turških pokrajinah. Meje našemu delovanju so določene v miščstevskem programu, ki predstavlja minimum tega, kar je neizogibno potrebno, da se doseže zadovoljiv uspeh. Rečeni program pa upošteva vestno tudi suverenitetne pravice sultana in se izogiblje vsemu, kar bi dajalo potuho desagregaciji turške države. (Po pravilu torej:

volk naj bo sit in ovca naj ostane cela. Op. ured.)

Tu prehaja ekspozé v karajoč in svareč ton na adresu Turčije, kateri očita, da je korak za korakom delala težave. In trmoglavost v Carigradu je dovela slednjič do nasilnih odredb, do demonstracije evropskega brodograja v turških vodah, ki je imela popoln uspeh. Ekspozé opravičuje tu zahtevo vlasti, da se imenuje mednarodna finančna komisija v Makedoniji. — Ekspozé govori o puntarskih krogih, ki zasledujejo sebične namene, in ki poleg odpornosti Turčije proti vsaki novi odredbi delajo največje težave. Ali tudi v tem pogledu je opažati neko boljšanje, ker je na eni strani Turčija začela energičneje zasledovati „bande“, a na drugi strani se prebivalstvo samo, naveličano večnih bojov, začel odtezati terorizmu revolucionarnih komitejev. Ali da se radikalno odpravijo vsi ti nevarni pojavi, v to treba lojalnega sodelovanja sosednjih dežel.

Tu naslovlja ekspozé svoje besede na adresu Beligrada in Sofije.

(Zvršetak pride).

Proračunski odsek.

Proračunski odsek je izvolil sledeče poročevalce: marki Bacquehem za zunanje zadeve, Bärnreither za mornarico, grof Merveldt za vojno, Kozłowski za izredne potreščine, dr. Šusteršič za okupacijski kredit, Dulemba za finančno ministerstvo in Oppenheimer za zaključne račune. Prihodnja seja bo v sredo, 13. t. m., ter se začne razpravljati o proračunu ministerstva zunanjih zadev.

Pogovori cesarja z delegati.

Po prestolnem govoru je imel cesar cerce, na katerem se je razgovarjal s posamičnimi delegati. Delegata Morpurgo je vprašal cesar o razvoju trgovine v Trstu. Delegat je izrekel nado, da se po otvoritvi nove železnice razmere zboljšajo, na kar je pripomnil cesar, da se nova železnica odpre v mesecu juliju. Morpurgo je izrazil željo, da bi se pristanišna dela pri sv. Andreju povpešila. Ta dela so močno zaostala, ker sedanje pristanišče ne zadostuje niti zahtevam sedanje jedine železniške črte. Poslanca Bartolija je vprašal cesar, kolikokrat je bil že izvoljen v delegacijo in je poizvedoval o razmerah v Istri, izlasti na deželi. S posl. Deluganom je govoril o razmerah v Trentinu. Jako pomembnih besed je izrekel cesar v pogovoru s češkim delegatom dr. om Kramarem, rekel je namreč: „**Volilna reforma se mora izvesti. Nove volitve se ne bodo vršile več na podlagi sedaj veljavnega volilnega zakona.**“

Trozveza.

Časopisi iz rajha se nikakor ne čutijo povsem zadovoljni z brzozavnim odgovorom italijanskega kralja na tozadevno brzozavko sozaveznikov, ki sta se sešla pred kratkim na Dunaju. Menijo namreč, da iz brzozavke kralja Viktorja Emanuela se nekako posnema, da ni pri volji navajati Italijo, naj vstaja v trozvezi. V sedanjih odnosih da bi bilo umestnejše, da bi bil zaveznik, ki je mlajši in manj mogočen, pozdravil ostala dva zaveznika. Mesto tega sta se dva cesarja približala kralju, a zadnji je opustil v svojem odgovoru se imenovati zaveznika dveh cesarjev. Mi smo tudi mnenja, da brzozavka kralja Viktorja ni imela ničesar v sebi, kar bi dalo sklepati na zavezništvo ali na željo, naj zavezništvo še nadalje obstaja. Italijanski kralj mora pač tudi računati z javnim menenjem svojih podložnikov, ki se ne strinja — to opažamo — z željami gotovih činiteljev. In kralj Viktor je lahko zadovoljen, ker javno menenje v Italiji se strinja z njegovo brzozavko. Nekdaj so se sklepale v imenu držav zveze med državami, ne da bi v tem vedeli državljani; danes gre to malce drugače in upamo da, se prvotna praksa sčasoma popolnoma predrugači.

Dogodki na Ruskem.

Govorice o novem ruskem posojilu.

Včeraj predpoludne smo prejeli nastopno brzozavko:

Petrograjska brzozavna agentura javlja: Govorice, ki jih je posnelo več ruskih listov, češ, da ruska vlada nameruje najeti novo zunanje posojilo, s o popolnoma neosnovane. Istotako so izmišljene vesti v listu „Dvajseto stoletje“, katere vesti govore o nekem namišljenem zaupnem nalogu grofa Witteja, da bi se s pomočjo bivšega ministra Durnovo najelo novo zunanje posojilo. Slednjič je neosnovana vest, da je finančno ministerstvo prejelo od grofa Witteja nalog-brzozavko

z opazkami o poročilih ptujih bankirjev glede nadaljnjega realiziranja zadnjega petodstotnega ruskega posojila iz leta 1906. Niti finančno ministerstvo niti finančni minister nista prejela nikake brzozavke od grofa Witteja.

Domače vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“

bo imel v četrtek zvečer ob 7. uri in pol svojo sejo. Gg. odborniki in njihovi namestniki so naprošeni, da se gotovo udeležijo te seje.

Povrnili se je! Pod tem naslovom priobčuje italijansko radikalno glasilo „L'Indipendente“ notico — dobrodošlico povrnivšemu se namestniku princu Hohenlohe. Na način, ki ni posebno dostojen lista, ki hoče veljati za resnega — in to hoče ravno „Indipendente“ — zliha na princa Hohenlohe lug svoje... dovtipnosti radi dejstva, da se je princ Hohenlohe povrnili v Trst. Nas seveda ne briga to dalje čisto nič in smo hoteli le konstatirati dejstvo, ki je zelo karakteristično za to italijansko gospodo in njihovo taktiko. Ta taktika sestoji vedno v tem, da so v svoji žurnalistiki vedno v opoziciji proti vsakemu namestniku, če tudi ga na skrivaj prosijo in — prejemljejo podpore od njega. Poglejmo si le na pr. bivšega namestnika barona Rinaldinija prežalostnega spomina. Ta je bil vendar na strani Italijanov ves, kakor vladni funkcionar in kakor — človek. Bil je na strani Italijanov ne le zato, ker je dunajski vladni zistem tako zahteval od njega, ampak tudi zato, ker mu je tako veleval glas lastnega srca! Saj je bila tedaj, notorična, vsemu svetu znana stvar, da so se pred vsakim važnejim političnim dogodkom — sosebno pred volitvami — gg. Bartoli, Bennati, Rizzi in — drugi milijenci dunajskih vlad, zatekali k Rinaldiniju kakor k dobremu svetovalcu in zaščitniku. Mi smo bili za časa Rinaldinija zadobili absolutno gotovost, da so italijanski voditelji v sporazumljenju s c. kr. namestnikom določali tisto znano infamno in nemoralno taktiko, s katero so n. pr. vrgli v Trstu Nabergoja in dosežali volilne uspehe v Istri, to je nadomeščali z grdimi mahinacijami, kar jim je manjkalo na na številu glasov!! Vse nasilje, ki se je vršilo tedaj na volji slovenskega naroda, se je vršilo ob moralni in dejanski sopomoči namestnika Rinaldinija! In lahko rečemo z mirno vestjo, da je Rinaldini vsaj toliko storil za utrjenje politične pozicije Italijanov v teh krajih, kakor vsi Rizziji, Bartoliji, Bennatiji, Lenassiji e tutti quanti skupaj.

To so bile notorične resnice. In vendar je bilo italijansko novinstvo vedno polno rekriminacij, da Rinaldini — favorizuje Slovence! Slično igro igrajo italijanske novine tudi nasproti princu Hohenlohe.

Nočemo reči — ne Bog obvaruj — da princ Hohenlohe stoji na slični nemoralni višini kakor kakov Rinaldini in da bi bil sedanji namestnik sposoben za tako prostituiranje dostojanstvenosti cesarskega namestnika. Zato je princ Hohenlohe preveč — gentlemen.

Ali dejstvo stoji, da je princ Hohenlohe v svojih predlogih pokazal do Italijanov največjo naklonjenost in da jim je hotel nuditi veliko več, nego bi jim šlo po pravici. To je dokazal dr. Rybář v svojem govoru nepobitno, s številkami in jim dokazuje tudi danes, v članku, ki ga priobčujemo na drugem mestu. Vspričo tega nepobitnega dejstva je res skrajno in odurno linavstvo — da ne rečemo kaj hujega —, ako trdi „Indipendente“, da je princ Hohenlohe še le kakor minister snel krinko z obraza in pokazal svoje Italijanom sovražno lice. Ti conosco, mascheretta! — ta klic od italijanske strani na adresu princa Hohenlohe je pač popolnoma deplaciran, kakor te rekriminacije in obtožbe pričajo le da so maskere in komedije na — italijanski strani. Italijani naj le molijo Boga, da bi jim avstrijski vladni možje vedno kazali tako lice, kakoršnje jim je pokazal ministerski predsednik princ Hohenlohe se svojimi predlogi glede reforme!

In zapomnijo naj si naši Italijani: s svojo dosedanjjo taktiko zabavljanja proti vladi ne bodo več mamili nikogar in ne bodo več prikrivali dejstva, da so bili doslej od vsake avstrijske vlade le — favorizirani!

Princ Hohenlohe pa ima dovolj gradiva za razmišljanje in bi mogel potem postopanju proti njemu samemu na jasno, kako malo resnicoljubja in morale je v vsem boju italijanske gospodovalne stranke proti vsaki pravici za nas Slovence!

Slovesno ustoličenje tržaškega župana se bo vršilo danes ob 11. uri pred puladue.

Svetoivanskim rodoljubom. Nepobitna resnica je in ostane, da so narodna društva silno blažilnega upliva na narod. Ista imajo sicer razne vzgojevalne namene, a skupen namen vsem je, da dvigajo narod k prosveti, da ga družijo na narodnem delu. Po pravici jih smemo imenovati narodne šole. In le en pogled med naš narod nam kaže velikanski uspeh, ki ga mora pripoznati tudi najzagrizenejši naš nasprotnik; in kateremu se mora čuditi tudi oni, ki je bil morda še pred kratkim sovražen istim.

Namen društva dosega svoj cilj; saj ga ni skoro zavednega Slovenca, da ni člen enega ali celo večih društev, a med tem, ko triumfirajo med nami slov. pesem, ko se dvigajo povsodi v najlepšem cvitu ena in druga narodna društva, je zaostal razvoj enega najpomembnejših in to „Sokola“. Povsodi! Samo pri nas se ne more dvigniti. Nad 50.000 Čehov je zbranih danes pod sokolskim praporom, pač zadosten, da sijajen dokaz večno resničnega evangelija nesmrtnega Tyrša. A ne samo med Čehi, istotako se širi sokolska ideja med druge slovanske narode. A pri nas v Trstu?

Ni na mestu, da bi iskal tu podrobnosti vzrokov, ki so morda ovirali polet „Tržaškega Sokola“ in ob enem ustanovljanje drugih sokolskih društev. Morda so velike zahteve, ki so v pogoj njihovega razvoja, to je namreč prostorna, vsem zdravstvenim zahtevam odgovarjajoča telovadnica.

Vendar: ponosen že na to, da tudi v takih razmerah ni izginil s površja, ponosen na razvoj drugih bratskih društev si je postavil sedaj novo nalogo.

Kakor že rečeno, sam sicer šibek, ali zanašajoč se v vzvišenost sokolske ideje, zanašajoč se na triumf, ki ga slavi „Sokol“ po vsem slovanskem svetu, si je stavil namen, da si ustanovi med Vami Svetoivanci novo bratsko društvo „Svetoivanskega Sokola“.

„Tržaški Sokol“ se torej obrača do Vas, da pridete polnoštevilno, da pridete vsi Svetoivanski rodoljubi, in to posebno mladeniči, na prihodnjo vrtno veselico v četrtek.

Poleg prijetne zabave, užitka, ki ga bo nudil nastop „Sokola“ in vrliga „Svetoivanskega tamburaškega zbora“, se bomo pogovarjali in ukrepali, kako bomo v bližnji prihodnosti delovali skupno v bratski slogi pod vzvišenim praporom sokolskim.

Še enkrat: do svidenja!

Rimsko grobišče odkrito v Ljubljani

Na Dunajski cesti v Ljubljani so našli zopet zanimive izkopnine. Poleg prejšnjih grobišč so odkrili novo, ki pohaja najbrže iz IV. stoletja po Kristu. Našli so v grobeh nože z bronastim ročem, koščene igle za lase, steklenice bisere, dva priprosta zlata uhana in več srebrnih ogledal. Največa zanimivost pa je mala lončena posoda polna okraskov, kakoršne še niso našli med izkopninami na Kranjskem.

Nevaren ptiček.

Predsinocnjim ob 1. uri po polnoči je bil aretovan v ulici del Pane 19-letni težak Hermenegild M., stanujoči v ulici del Molino a vento.

Aretovan je bil pa zato, ker je spal na tleh v omenjeni ulici, dasiravno se nahaja pod posebnim policijskim nadzorstvom in mora biti ob določeni uri doma, v svojem prijavljenem stanovanju.

A ko ga je redar vzbudil in ga proglasil aretovanim, se mu je Hermenegild uprl. Vrgel se je vznak na tla in brcal v redarja, da mu ta ni mogel blizu.

Slednjič je prišel prvemu na pomoč še drugi redar, in oba skupaj sta potem vendar ukrotila besnega Hermenegilda ter ga tirala na ponočni policijski urad, ki je v ulici Tigor.

V ulici Tigor pa ni hotel Hermenegild nikakor pred službujočega policijskega uradnika, vsled česar so ga zaprli, ne da bi ga prej zaslišali. Včeraj v jutro so ga pa tirali na policijo, kjer so ga zaslišali in potem stavili pod ključ.

Italijanski ptiček, ki žali domačine.

36-letni Alojzij F., doma nekje iz Italije, ki je uslužben tukaj v Trstu kakor uradnik neke gradbene tvrdke v Šklednju, je bil predsinočnjim, to je v nedeljo po noči pijan.

Tu treba opaziti, da z onim denarjem, ki ga je on tu prislužil in se potem z njim vpijanil, z onim denarjem bi bil lahko kak revni domačin nasitil svojo lačno družino.

Pijani Lah se je okolo polnoči nahajal na trga poleg rudečega mosta in tam je žalil in nadlegoval vse mimoidoče. Prišel je tam

mimo tudi mizar Josip Fajt, in Lah je tudi tega vstavil in ga začel psovati. Fajt se pa ni hotel ž njim spuščati v prepir, marveč je raje pozval redarja in dal preobvestnega Laha aretovati. No, na policiji so ga pridržali le tako dolgo, da se je streznil, a potem so ga izpustili.

Koledar iz vreme. Danes: Janez Fak; Hrvoje; Draguška. — Jutri: Anton Padovanski, Zitomir; Zorica. — Temperatura včeraj: ob 2. uri pop. + 22.° Celsius. — Vreme včeraj: lep

Društvene vesti in zabave.

Iz pevskega društva „Kolo“. Populardanska vaja „tamburaškega odseka“, ki je odpadla minolo nedeljo, bo v četrtek od 2. do 4. ure popoldne.

Ustanovni občni zbor „Narodne čitalnice“ v Rojanu bo v nedeljo dne 17. t. m. v prostorih otroškega vrta družbe sv. Cirila in Metodija v Rojanu ob 3. uri popoldne.

Na dnevnem redu bodo: 1) Pozdrav t. č. predsednika. 2) Prečitanje pravil. 3) Volitev predsednika. 4) Volitev odbora. 5) Razni predlogi in določbe. 6) Vpisovanje novih udov.

Koncert pevskega društva „Zvonimir“ se ni vršil minolo nedeljo radi slabega vremena, vrši se pa prihodnjo nedeljo, dogovorno z bratskim svetoivanskim pevskim društvom „Mladina“. Zaradi tega preloži „Mladina“ svojo slavnost od 17. t. m. na 29. junija t. l. Toliko na znanje bratskim društvom.

Čitalnica pri sv. Jakobu priredi 8. julija veliko vrtno veselico.

Na vsoporedu bodo: petje igran, šaljiva pošta in ples. Toliko na znanje drugim bratskim društvom.

Gospodarstvo.

Izvoz kraljevine Srbije.

V minolem letu je Srbija izvozila za okroglo 72 milijonov dinarjev blaga. Pred 10 leti je izvoz iznašal le 43 milijonov.

Brzojavne vesti.

Ogrske delegacije.

DUNAJ 11. (Ogrski delegacijski odsek za zunanje stvari). Po sporočilu ekspozice — zahteva delegat Rakovsky naj se predloži spise, ki se nanašajo na srbski in bolgarski spor in tudi naj se zopet uvede rudečo knjigo, ki je bila izdana pod grofom Andrassyjem. Delegat Nagy želi istotako predložiti spisov nanašajočih se na avstrijsko-srbski spor in nadalje natančne posameznosti o demonstraciji flote in o maroškem vprašanju. Listine da se morejo priobčiti pod vsemi varnostmi, ki jih nudi diskuzija. Zunanji minister grof Goluchowski izjavlja, da je grof Andrassy sam opustil institucijo rudeče knjige. On da nima v principu ničesar ugovarjati proti predloženju rudeče knjige, to pa da se ne more zgoditi v sedanjem zasedanju. Pripravljen pa da je natančno razpravljati o vprašanjih. Predloženje uradnih listin, posebno onih o mednarodnih vprašanjih, ki so še višee, da ne odgovarja navdi in da torej ne more predložiti listin. Ministerski predsednik dr. Wekerle izjavlja, da ima odbor brez dvoma pravico zahtevati najobsežnejša pojasnila o vsakem vprašanju. Ker minister zunanjih stvari obljublja, da v prihodnje predloži rudečo knjigo, naj se odsek zadovolji z najavljenimi natančnimi razjasnili.

Delegat Rakovsky je za tem umaknil svoj predlog glede takojšnjega predloženja rudeče knjige, na kar je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo dne 18. t. m., na katere dnevnem redu bo meritorna razprava proračuna ministerstva zunanjih stvari.

Dunajska demonstracija in madjarski listi.

BUDIMPEŠTA 11. Vsi listi govore z ogorčenostjo o včerajšnji demonstraciji. prirejeni na Dunaju proti ogrski delegaciji ter izjavljajo nado, da bo dano popolno zadoščenje.

Jubilej načelnika generalnega štaba, grofa Becka.

SARAJEVO 11. Načelnik generalnega štaba grof Beck je dospel včeraj semkaj iz Lajca.

SARAJEVO 11. Danes v jutro je polkovnik Marterer prinesel načelniku generalnega štaba FZM. grofu Becku, v tukajšnji hotel Evropa, cesarsko ročno pismo. Na to je pod vodstvom FML. Potioreka prišel čestitati grofu Becku generalni štab.

FML. Potiorek je v imenu generalnega štaba nagovoril grofa Becka in mu izročil umetniški izdelano kolajno.

Na gratulacijskem vsprejemu v vojaškem klubu je poveljnik okupiranih dežel FZM baron Albori, ki je prišel se zastopniki posadke in vsemi častniki generalnega štaba, nagovoril grofa Becka omenivši njegovih zaslug za organizacijo vojske in njegovih dejanj na bojnem polju.

FZM grof Beck je odgovoril, izjavivši se srečnega, da more slaviti ta praznik daleč od svetnega hrupa v glavnem mestu okupiranega ozemlja, katerega provspeli je dokaz moči monarhije. Presenečen da je, videči kulturni napredek okupiranega ozemlja, ter izvrstno stanje cest in železnic tega ozemlja.

Deputaciji uradnikov, ki mu je prišla čestitati pod vodstvom civilnega adlatusa barona Benka, se je grof Beck izjavil popolnoma zadovoljinega glede uprave.

FZM Albori je naglasil, da mej civilnimi in vojaškimi oblastnjami vlada najbolje sporazumljenje.

Svečeniška deputacija, ki je prišla pod vodstvom nadškofa dra. Stadlerja, je naglašala vdanost katoliškega hrvatskega prebivalstva, ki da se čuti srečnim, da sme služiti v vojski.

Tudi mestni zastop je odposlal deputacijo. Dospelo je mnogo brzojavnih čestitk. Mesto je vse okinčano se zastavami.

Nesreča z avtomobilom.

STERZING (Tirolska) 11. Neki gasilec, ki je služboval kakor paznik javnega reda, je bil podrt in povožen od avtomobila. Ko ga je avtomobil podrl, je bil gasilec ostal brez zavesti na tleh, vendar se je pozneje konstatovalo, da ni bil težko ranjen.

Vljudnost angleškega kralja Edvarda nasproti nemškim častnikarjem.

LONDON 11. Kralj Edvard je komiteju angleško-nemškega prijateljstva izrazil željo, da bi vsprejel na zajutrek v gradu Windsor zastopnike nemškega časopisja, ki imajo v kratkem obiskati London.

Avstrijske obrtne zbornice.

REICHENBERG 11. Avstrijske trgovinske zbornice so se sestale in izvolile presidenta Reichenberske trgovske zbornice svojim predsednikom. Predsednik pozdravlja zbrane in opozarja na važnost dnevnega reda. Zborovalec je predložen pred vsem nujni predlog zbornice v Brnu, Pragi, Reichenburgu in na Dunaju tičoč se gospodarskega razmerja z Ogrsko. Kritični odnosi v razmerju z Ogrsko so stopili v aktuelen stadij vsled predložitve carinske tarife v ogrski državni zbornici. Pred vsem treba je rešiti ogrsko vprašanje. Zastopnik vlade, sekcijski načelnik Stibral, pozdravlja zbornico v imenu vlade in jo zagotavlja najživejšega zanimanja vlade.

Požar.

BARCELONA 11. Sinoči je pogorelo gledališče umetnosti. 21 ognjegasev je bilo o reševanju ranjenih.

Nemci v Afriki.

BEROLIN 11. Major Freihold je dne 3. t. m. postavil Hotentote zapadno ob Gaoibi in je dne 4. t. m. pregnal sovražnika iz njegove pozicije. Dne 5. t. m. je prišel na bojno polje nadporočnik Estorff z oddelkom Sieghert, ter je nadaljeval preganjanje sovražnika. V tej bitki je bilo umorjenih 10 mož, namreč dva častnika in 8 konjenikov. Trije konjeniki so bili težko, a sedem konjenikov je bilo lahko ranjenih.

Razne vesti.

*** Atentati na vladarje v zadnjih 50 letih.**

Atentat, ki je bil dne 31. maja izvršen proti mladi španski dvojici, je dal Francoskemu listu „Gil Blas“ povod, da je sestavil listo o atentatih, izvršenih v zadnjih 50 letih proti kraljem, kraljicam in predsednikom. Le na kratko je omeniti razne dvorne revolucije in upore, tako dvorno revolucijo proti turškemu sultanu Abdul Azizu (1876.) upor proti generalu Venanciju Flores, predsedniku urugvaj, skemu (1863), punt proti polkovniku Baltapredsedniku peruanskemu (1872.), ustaja proti dr. Garciji Morena, predsedniku ekvadorskemu in iz najnovejšega časa dvorna revolucija proti srbskemu kralju Aleksandru in kraljici Dragi. Umorjeni so bili v zadnjih 50 letih: Karol III. vojvoda parmski, umorjen leta 1854 od sedlarja Antona Carza. Črnogorskega kneza Danila je umoril eden njegovih podanikov, imenom Kadić, ker je bil pregnan iz Črnogore (1860); predsednika ameriških Združenih držav Lincolna je leta 1866. umoril igralec Booth. Leta 1868. je bil umorjen v Topčideru srbski knez Mihael; leta 1881. ruski car Aleksander II.; istega leta je Garfielda, predsednika Združenih držav umoril Guiteau; leta 1894. je Caserio umoril predsednika Francoske republike Carnota; leta 1896 pa mohamedanski fanatik Molah Rezah perzijskega šaha Nasr ed Dina. Leta 1897. je bil umor-

jen Iriarte Borda predsednik urugvajski leta 1898. je Luccheni v Ženevi umoril avstrijsko cesarico Elizabeto; leta 1899. Caceres predsednika dominikanske republike v Ameriki; leta 1901. je Bresci v Monzi umoril italijanskega kralja Humberta, istega leta Czolgocz predsednika Združenih držav Mac Kinleja.

Izpodleteli so nastopni atentati: leta 1852. atentat Morenosa proti španski kraljici Izabeli II.; 1853. atentat Pianorisa proti Napoleonu III.; 1856. atentat Melanosa proti Ferdinandu II. kralju obh Sicilij; 1858. atentat z bombami Orsinija proti Napoleonu III.; 1867. atentat, ki ga je hotel v Parizu izvršiti Poljak Bereзовski proti ruskemu carju Aleksandru II.; 1878. atentata Hödela n Nobilinga proti nemškemu cesarju Viljemu I.; 1878. atentat Moncarisa proti Alfonzu XII. 1882. atentat M' Leaghra proti angleški kraljici Viktoriji; 1882. atentat Oberdanka proti cesarju Fran Josipu I.; 1898. atentat Kardizisa proti grškemu kralju Jurju; 1905. atentat izvršen v Parizu proti španskemu kralju Alfonzu XIII. in predsedniku Loubetu.

Trgovina.

Borzna poročila dne 11. junija.

T. žaška borza.
Napoleon K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.15—240.40, Francija K 95.40—95.60, Italija K 95.50—95.70, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.22¹/₂—117.40, nemški bankovci K —, avstrijska e notna renta K 99.65—99.95, ogrska krona renta K 95.50—95.85, italijanska renta K —, kreditne akcije K 571.— 673.—, državne železnice K 6 050.—682.50 — Lombardi K 150.—152.— Lloydove akcije K 760.— 776.— Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 493.—, Bodenkredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 150.50 do 1 250 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

Držav i dolg v papirju	včeraj	danes
„ „ srebro	100.5	100.60
Avstrijska renta v zlatu	100.65	100.60
„ „ v kronah 4 ¹ / ₂ %	118.25	118.25
Avstr. investicijska renta 2 ¹ / ₂ %	99.85	99.85
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	89.90	89.90
„ „ kronah 4 ¹ / ₂ %	114.05	114.05
„ „ 3 ¹ / ₂ %	95.65	95.55
Akcije nacionaone banke	85.85	85.85
Kreditne akcije	1666.—	1668.—
London, 10 Lstr.	671.75	670.75
100 državnih mark	240.22	240.15
20 mark	117.3	117.25
20 frankov	23.45	23.47
100 ital. lir	19.11	19.11
Cesarski eskini	95.40	95.50
	11.33	11.33

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 98.22, italijanska renta 105.40, španski exterior 96.55, akcije otomanske banke 676 —, Menjice na London 251.65.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice 736 —, Lombardi 161.—, unificirana turška renta 96.52, avstrijska zlata renta 99.95, ogrska 4¹/₂% zlata renta —, Länderbank —, turške srečke 147.25, parizka banka 15.98, italijanske meridionalne akcije 508.07, akcije Rio Tinto 16.96 Mlačna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 89¹/₂%, srebro 30¹/₂%, Lombardi 5¹/₂%, španska renta 95¹/₂%, italijanska renta 105.—, tržni diskont 3¹/₂%, menjice na Dunaj —, Trdna.

Tržna poročila 11. junija.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.74 do K 15.76, iz za okt. K 13.04 do 13.06, oves za okt. od K 13.30 do 13.32, koroza za julij 12.61 do K 12.66 — Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca vzdržana. Trdnina: 25.000 met. stot, nespremenjeno. — Druga žita nespremenjeno. Vreme: preti dež.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 44.25, za sept. 45.—, Mirno.

London. Šladkor iz repe surov 8¹/₂% Sh; Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, za julij 15.50, za julij-avgust 15.65, sept.-dec. 15.95 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.90, za julij 23.75, za julij-avgust 23.30, za september-dec. 22.30 (starno). — Moka za tekoči mesec 30.15, za julij 30.30, za julij-avgust 30.40, za september-dec. 29.40 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 55.50, za julij 59.75, za julij-avgust 60.—, za september-dec. 61.— (mlačno). — Spirit za tekoči mesec 41.75, za julij 42.—, za julij-avgust 42.—, za september-dec. 39.— (mirno). — Šladkor surov 88¹/₂% uso nov 21¹/₂%, —22¹/₂% (starno). bel za tekoči mesec 24¹/₂%, za julij 25.—, za julij-avgust 25¹/₂%, za oktober-januvar 26¹/₂%, (trdno), rafiniran 5.—55¹/₂%. — Vreme: lepo.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 11. junija:

Forting, trgovci, BEROLIN; Lipner, fin. svet. KASCHAU; Domauhr. trg., CELOVEC; Tomažič, trgovci, OPATJA; Posič, odv., VOLOSKO; Kohn trg., PRAGA; Biro, trg., REKA; Möller, c. kr. major GRADEC; Dr. Hausakovsky, PRAGA; Hartman, zaseb., OPATJA; Gheorghin, častnik, GALATZ; Frankl, lesni trg., KLAUSENBURG; S. srečič, pot., MOSČENICE; Maurič, pot., VOLOSKO; Matter, pot., DUNAJ; Pavavan, z. mojster, REKA; Sserk, monteur, NABREŽINA; Scheur, trgovci, DUNAJ.

Dvojnega knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence večji

uradnik

se sprejme pri podpisani zadrugi. Plača po dogovoru. — Lastnoročno pisano prošnjo s prepisi spričeval in znanilom dosedanje porabnosti vložiti je do 20. t. m. na

Ljudsko posojilnico v Ljubljani.

Gospodična

izobrazena, v vseh kontoarskih strokah izkušena knjigovoditeljica, ki je na podlagi spričevala 7 let pri veliki tvrdki kot knjigovoditeljica nastavljena, želi dobiti v Trstu primerno službo v kaki slovenski pisarni. — Pisati je pod št. 1906 na „Inseratni oddelek Edinosti“ kateri daje tudi pojasnila.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (nasna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (solsko poslopje).

Ceno, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Nastrovan cenik brezplačno in franco

Osební kredit za uradnike

častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorciji društva uradnikov dajajo pod ugodnimi pogoji tudi proti dolgotrajnim povračilom posojila na osebni kredit. Agentje so izključeni. Naslove konsorcijev daje brezplačno Centralno vodstvo društva uradnikov, Dunaj Wipplingerstrasse 25.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Tovarna pohištva

RAFAEL-ITALIA

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1

po zelo niskih cenah.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odklikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevall.

I. SERRAVALLO

Trst.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Odhod s postaje južne železnice v Trstu*)

5.55 predp.	B via Cervinjan v Benetke, Rim, Milan, Videm, Pontebio, Cedad
6.25 "	O do Gorice, preko Nabrežine, se zvezo na Ajdovščino.
7.55 "	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb.
8.25 "	B v Kormina, Videm, Milan, Rim.
8.55 "	O v " Benetke, zveza na Cervinjan.
9.55 "	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11.50 "	O preko Cervinjana v Videm, Cedad, Benetke, Milan, Ala.
1. — popol.	O v Kormina in via Cervinjan v Videm in Benetke.
4.25 "	O v Italijo preko Kormina, zveza na Ajdovščino.
5.30 "	B via Cervinjan v Benetke, Milan, Rim in Videm.
6. — "	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
6.35 "	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8.30 "	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
9.05 "	B do Kormina se zvezo Cervinjan.
11.30 "	O na Dunaj, Budimpešto.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu.

6.30 predp.	O z Dunaja, Ostende in Londona.
7.20 "	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.40 "	O iz Kormina preko Bivia.
9. — "	B z Dunaja, Budimpešto, Zagreb, Reke.
10.25 "	O z Dunaja in Reke.
10.28 "	B iz Italije preko Cervinjana.
11.38 "	O iz Italije preko Kormina zveza z Ajdovščino.
4.15 popol.	O iz Kormina in Cervinjana pr. Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
5.35 "	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.15 "	O iz Italije via Cervinjan.
7.46 "	B iz Italije preko Kormina, Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
8.35 "	B z Italije preko Kormina, zveza z Ajdovščino pr. Nabrežine.
8.55 "	B z Dunaja, Budimpešto in Reke.
10.45 "	B iz Italije, preko Cervinjana, zveza z Vidmom in O iz Kormina.

Odhod s postaje državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

5.10 predp.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
5.30 "	O v Hrpelje, Ljubljano, Dunaj.
7.20 "	B (samo v četrtki) v Hrpelje, Pazin, Pulo.
8.50 "	O v Hrpelje, Divačo, Rovinj, Pulo.
3.50 popol.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
4. — "	O v Hrpelje, Divačo, Dunaj, Rovinj, Pulo.
7.30 "	O v Koper, Buje (Istra).
7.40 "	B v Pulo, Divačo, Beljak, Dunaj.

Ob nedeljah in praznikih:

Prihod na postajo državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

7.45 predp.	O iz Buj in Kopa (Istra).
8.25 "	O iz Pule, Rovinja, Divače, Dunaja.
9.46 "	O iz Pule.
11.05 "	O iz Hrpelje, Divače, Ljubljane, Dunaja.
12.05 popol.	O iz Poreča, Buj, Divače Dunaja.
6.25 "	O iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
10.25 "	B iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
10.45 "	O iz Poreča, Buj, Kopa.

Ob nedeljah in praznikih:

9.28 popol. O iz Divače, Hrpelje in vmes ležečih postaj

*) Opazka. B = brzovlak. O = običajni vlak

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pisмено naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsako lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDELEK“, „Edinosti“. Na vprašanja potem pisem bo dajal „INSERATNI ODDELEK“. Informacije edino le, če bo pisnu priložena znamka za odgovor.

Svršeni pravnik sa sudstvenim ispitom Hrvatskom i njemačkom, te talijanskim jeziku; ruzumije francuzki, želi nastupiti mjesto perovodje u kojoj odvjetničkoj pisarni ili namještenje u kojem slavenskom novčanom zavodu. Adresa se nalazi u „Inseratnom oddelku Edinosti“ pod br. 644

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Terana I. vrste in prav dobrega črnega in belega vina po 28-36 kron — franko kolodvor Motovun ili Pazin — prodaja (ne izpod 5 hekt.) Uprava Cerkve u Rakotolah (Istra). 619

V najem se odda elegantna soba z dvema posteljama. V Rojanu št. 451 L. n. 657

Odda se v najem ali tudi prodaja hiša z velikim hlevom, ležeča ob glavni cesti v veliki vasi oddaljeni 2. in pol uri od Trsta, pripravna za vsako obrt in več zemljišča pod jako ugodnimi pogoji. Več se poišče pri „Inseratnem uradu Edinosti“. 900

Dvorec krasen, na najlepšem in najzdravljem grču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtcem, je na prodaj. Za informacije je vprašati, v „Inseratnem uradu Edinosti“. 660

Družina sestojeca iz moža, žene in otroka, išče za poletje meblirano sobo v Miljah ali pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto uporabo kuhinje, ako možno z malim vrtom, bodisi tudi pri kmečki družini. Ustneme ponudbe ali pisneme pod „Kopeli“, „Inseratni urad Edinosti“.

Blagajna v dobrem stanu se išče. Naslov pri „Edinosti“.

Stanovanja v najem: 3 sobe, kuhinja, svetel. širok hodnik z razgledom na vrt, voda in plin K 600; 4 sobe, sobica, kopalnica, kuhinja, voda, plin, krasen razgled K 800; 4 sobe, sobica, kopalnica in kuhinja, voda, plin K 900; 5 sob, sobica, kopalnica in kuhinja, voda, plin K 1180. — Vsa ta stanovanja so v bližini postaje na najlepšem kraju v središču mesta. Naslov daje: „Inseratni oddelk Edinosti“. 651

Pianist star, jako zmožen, se ponuja društvom in zasebnikom za koncerte ter poučuje v igranju na glasovir proti zmernim cenam. Za naslov je prašati pri „Inseratnem uradu Edinosti“ (700)

Mladenič kmetijskega, krmarskega in prodajalskega dela vajen, išče službo. Naslov pove „Inseratni oddelk Edinosti“. 662

Malo stanovanje v bližini Glavne Pošte iščem. Ponudbe na „Inseratni urad Edinosti“ pod Versalović. (750)

Solarico marljivo stalno lepe zunanosti išče Hotel Balkan. 663

Bicikelj jako v dobrem stanu je na prodaj. Informacije v Tiskarni Edinost. 661

Ulica del Boschetto št. 10 nov zavod za nikelovanje, bakrovanje, lakiranje z ognjem, navijanje akumulatorjev in uvedbo električnih zvoncev in strelovodov.

Prodajalnica in zaloga ulica dei Gelsi šte. 1.

Elektromehanična delavnica **MARCO MAJONICA**.

Vsled likvidacije se bodo od danes pa do 24. avgusta t. l. prodajala

po tovarniških cenah vsa fina obuvala

ki se nahajajo v trgovini obuval **MADRIZ** ul. S. Antonio 2 (Palača Treves)

Izdelovalnica obuval gori rečene trgovine, ki se nahaja v ulici sv. Katarine št. 6, bo nadaljevala svojo delavnost kakor doslej, ter bo vsprejemala naročila obuval po meri.

O priliki birme!

Ogromna izbira oblek za dečke in za otroke, moških oblek in površnikov.

Blago za obleke na mero.

ALL' UNIVERSO

trg Carlo Glodoni šte. 1

FREDIN

boljše sredstvo
za vsako fino ru-
balnično obuvalo
svoj se priporoča
Alexand. Jscaria
nevreaux in laki-
rane čevlje.
DUNAJ, XIII

Stanje hranilnih vlog: Razervni zaklad:
nad 22 milijonov K nad 760.000 K

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši
v Prešernovih ulicah št. 3poprej na Mestnem trgu
zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol., jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varvancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom ces. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 3 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred, na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Najfinejše namizno in jedilno olje

se vdobi pri

narodni zalogi olja

Trg Barriera šte. 3. Ivan Millonig, lastnik

M. U. Dr. Ant. Záhorský

ulica Torre Bianca šte. 8

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop. Telefon št. 1384.

Najboljša reklama za trgovce obrtnike, rokodelce in zasebne sploh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

O priliki birme

se je oglašiti edino le v novi trgovini

G. Kehiayan

TRST, Corso šte. 23.

Velika izbira ur

veržilo, prstanov, privezkov, uhano-
nov z diamanti in brez istih itd.
Predmeti so zanesljivo z najmanjšimi
ceni in cenami.

Najpopolnejše jamstvo za vsako
prodano ali popravljenoro.
Kupuje in menjava.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osobe; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vključbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se posluži **MALIH OGLASOV** „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosego namena.

Mehanična delavnica

Alarik Lantschner

zapriseženi cenitelj

TRST — ulica Geppa šte. 12

Ekskluzivno zastopništvo in
zaloga svetovnoznane tovarne
koles (bicikljev in motociklov)
„Styria“ tvrdke Joch. Puch
& Co v Gradcu, kakor tudi
tu- in inozemskih tvrdk veliko zalogo pritisklin

Zaloga in vpeljava električnih zvoncev

Sprejme kakoršno si bodi popravilo v svoji stroki.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÜSSLER & JAUERNIG

pri kolesih in motocikletih potrebnih pritisklin

mehanična delavnica kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma šte. 3.

Električno vpeljav

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione šte. 6.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične kožne bolezni itd.
se je povrnil in prevzel

svoj ambulatorij.

Sprejema od 12. do 1. in od 4. do 5. pop.

TRST — ulica Sanità št. 2, L. n. — TRST

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male ogl.
in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema
„Inseratni oddelk“ v ulici Giorgio Galati št. 13
(Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je
odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 5. pop.
Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“

Vosek Exelsior

za svetliti parkete

Kremo Exelsior za čevije

ste ju že poskušali?

Neprekosljivo!

Dobiti je povsod.

Tovarna voska za svetliti

Escher & Dal Seno

TRST — ulica Giulia 76 — TRST